

Správa č. 2/2020

Kontrolu vykonala:	Mgr. Lenka Žuchová, hlavná kontrolórka obce
Kontrolovaný subjekt/ povinná osoba:	Obec Sučany
Kontrolované obdobie:	rok 2019
Čas vykonania kontroly:	od 21.8.2020 do 21.9.2020
Miesto vykonania kontroly:	Obecný úrad
Cieľ kontroly:	Kontrola čerpania dotácie na zariadenie školského stravovania – Školská jedáleň pri Základnej škole SNP a Školského klubu detí pri ZŠ SNP v Sučanoch, kontrola dodržiavania zákonných ustanovení s dôrazom na efektívnosť a účelnosť vynakladania finančných prostriedkov

Predmet kontroly: Kontrola použitia dotácie podľa ustanovenia § 6 VZN č. 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení na území obce Sučany

Legislatívne je problematika vykonanej kontroly resp. dotácií pre školy a školské zariadenia vymedzená Zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákonom č. 502/2002 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /Nariadenie vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení neskorších predpisov/ a VZN č. 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území Obce Sučany. V zmysle §6 ods.12 zákona 596/2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov obec rozpisuje finančné prostriedky poukávané podľa zákona č. 564/20045 o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a nariadenia vlády č. 668/2004 o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve na základe vlastného podnetu a zároveň podľa ustanovenia § 6 ods. 22 vykonáva finančnú kontrolu na úseku hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými podľa odseku 12 a kontroluje efektívnosť a účelnosť ich využitia.

Podľa ustanovení § 6 ods.12 písm. d) zákona č.596/2003 o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov obec určí všeobecne záväzným nariadením pre zriaďovateľov podľa písmena b) a základné umelecké školy, jazykové školy, materské školy a školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti

- podrobnosti financovania základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení,

- lehotu na predloženie údajov, podľa ktorých bude financovať základné umelecké školy, jazykové školy, materské školy a školské zariadenia okrem údajov podľa osobitného predpisu,

- výšku finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy alebo školského zariadenia; v zariadeniach školského stravovania na žiaka školy, skutočného stravníka alebo na jedno hlavné jedlo alebo doplnkové jedlo

- deň v mesiaci, do ktorého poskytne finančné prostriedky

Dotáciou sa podľa VZN č. 9/2009 rozumie finančná dotácia, ktorá je určená na:

- tarifný plat, osobný plat, príplatok za riadenie, príplatok za zastupovanie, osobný príplatok, za výkon špecializovanej činnosti, kreditový príplatok, výkonnostný príplatok, príplatok za praktickú prípravu, príplatok za prácu v noci, príplatok za prácu v sobotu alebo v nedeľu, príplatok za prácu vo sviatok, plat za prácu nadčas, a odmenu, vyplácaných pedagogickému a nepedagogickému zamestnancovi školy a školského zariadenia za podmienok a v rozsahu ustanovených osobitným predpisom;

- výdavky na poisťné a príspevok do poisťovní hradené zamestnávateľom za pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy alebo školského zariadenia;

- výdavky na odstupné a odchodné vyplácané podľa osobitných predpisov maximálne vo výške dohodnutej v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

- výdavky na nemocenské dávky a úrazové dávky hradené zamestnávateľom podľa osobitných predpisov.

- bežné výdavky škôl a školských zariadení a zahŕňa výdavky za tovary a služby definované Ministerstvom financií SR v ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie v kategórii 630

- tovary a služby. Ide o výdavky na cestovné náhrady, energie, vodu a komunikácie, materiál, dopravné, rutinnú a štandardnú údržbu, nájomné za nájom a služby špecifikované v položkách 631 až 637 ekonomickej klasifikácie.

Výška poskytnutej dotácie a spôsob použitia finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku zariadenia školského stravovania pre žiakov základnej školy a školského klubu detí pri základnej škole bola určená v zmysle VZN č.9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a

prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území Obce Sučany a Dodatku č. 9 k danému VZN. Ročná výška dotácie sa podľa VZN č. 9/2009 určuje ako súčin počtu koeficientov, ročnej výšky hodnoty koeficientu na žiaka a počtu žiakov k 15.9. predchádzajúceho kalendárneho roka s tým, že hodnotu koeficientu určí obec podľa očakávaného príjmu obce z podielových daní.

Kontrolou zistené skutočnosti

V kontrolovanom období, t.j. rok 2019, poukázala obec finančné prostriedky na úhradu nákladov na mzdy a prevádzku pre Školskú jedáleň pri základnej škole a Školský klub detí spolu vo výške 122 445,30 €. Z toho pre dotácia pre školskú jedáleň bola vo výške 73 913,04 € a pre školský klub detí vo výške 48 532,26 €.

Školská jedáleň

Podľa § 140 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov školská jedáleň sa zriaďuje na prípravu, výdaj, konzumáciu jedál a nápojov pre stravníkov v čase ich pobytu v škole alebo v školskom zariadení.

Výška poskytnutej dotácie na úhradu nákladov na mzdy a prevádzku pre školskú jedáleň bola v kontrolovanom období 73 913,04 €. Prijímateľ dotácie na mzdy a prevádzku predkladal štvrťročné zúčtovania dotácie, z ktorých vyplýva zúčtovanie dotácie v plnej výške 73 913,04 € a náklady na činnosť školskej jedálne od. 1.1.2019 do 31.12.2019 (náklady prevyšujúce dotáciu boli uhradené z vlastných príjmov ŠJ):

	1. stupeň	2. stupeň	Spolu
Kategória	Suma (€)	Suma (€)	Suma (€)
610 - mzdy, príplatky, odmeny	18 741,43	25 509,53	44 250,96
620- odvody, poisťné	6 751,21	8 769,34	15 520,55
630 – tovary a služby	8 992,37	11 941,52	20 933,89
Spolu	34 485,01	46 220,39	80 705,40

Z toho výdavky v rámci kategórie 630 – tovary a služby predstavovali nasledovné:

	1. stupeň	2. stupeň	Spolu
Výdavok	Suma (€)	Suma (€)	Suma (€)
Energie	4 235,34	5 903,14	10 138,48
Poštovné a tel. služby	98,83	139,91	238,74
Všeob. materiál, prístroje, zariadenia	1 304,56	1 514,32	2 818,88
Knihy, časopisy, učebné mat.	75,44	80,24	155,68

Údržba techniky, strojov, priestorov	837,38	1 168,27	2 005,65
Nájomné strojov, prístrojov, objektov	28,35	40,04	68,39
Všeob. služby, školenia, poistné, dane	1 171,04	1 578,01	2 749,05
Stravovanie	811,49	976,41	1 787,90
Prídela do soc. fondu	167,41	231,89	399,30
Nemocenské	262,53	309,29	571,82
Spolu	8 992,37	11 941,52	20 933,89

V kontrolovanom období bolo v školskej zamestnaných celkovo 5 zamestnancov, z toho v mesiacoch január až september sa jednalo o troch zamestnancov v pracovnom úväzku 37,5 hod./týždeň a jedného zamestnanca v úväzku 30 hod./týždeň a v mesiacoch september až december sa jednalo o piatich zamestnancov v úväzku 37,5 hod./týždeň. Potreba navýšenia počtu zamestnancov vyplynula z účinnosti dotácie na stravu tzv. „obedov zadarmo“ a s tým súvisiacim navýšením počtu stravníkov. K vyúčtovaniu prevádzkových nákladov boli kontrole predložené pokladničné doklady, faktúry a výpisy z účtov. Čo sa týka nákladov v kategórii všeobecný materiál a všeobecné služby, jednalo sa okrem tradičných kancelárskych potrieb, čistiacich prostriedkov či nákladov na služby účtovnícke, BOZP, deratizácie a pod. aj o zvýšenie nákladov na dozabezpečenie chodu jedálne v rámci už spomínanej dotácie na stravu „obedov zadarmo“ ako napr. nákup nových riadov a príborov a ďalších kuchynských potrieb ako aj aktualizácia agendy v rámci počítačového stravovacieho programu. Ďalšie výdavky sa týkali napr. zakúpenia pracovných odevov, zberu odpadov či servisu a opráv zariadení v kuchyni. Finančné prostriedky týkajúce sa použitia dotácie na krytie prevádzkových výdavkov, ktoré boli vykázané pri zúčtovaní dotácie vo výške 73 913,04 €, boli použité efektívne a účelne. Finančné prostriedky boli použité na krytie prevádzkových výdavkov a mzdových výdavkov v súlade s VZN č. 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území Obce Sučany.

Školský klub detí

Podľa § 114 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je školský klub detí súčasťou školy, ktorá zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

Výška poskytnutej dotácie na úhradu nákladov na mzdy a prevádzku pre školský klub detí bola v kontrolovanom období 48 532,26 €. Prijímateľ dotácie na mzdy a prevádzku predkladal

štvrtročné zúčtovania dotácie, z ktorých vyplýva nasledovné čerpanie dotácie pre školský klub detí za od. 1.1.2019 do 31.12.2019:

Kategória	Suma (€)
610 - mzdy, príplatky, odmeny	31 808,63
620- odvody, poistné	10 754,69
630 – tovary a služby	5 614,39
Spolu	48 177,71

Z toho výdavky v rámci kategórie 630 – tovary a služby predstavovali nasledovné:

Výdavok	Suma (€)
Energie	2 829,52
Poštovné a tel. služby	102,18
Všeob. materiál, prístroje, zariadenia	195,76
Knihy, časopisy, učebné mat.	644,92
Údržba techniky, strojov, priestorov	315,82
Nájomné strojov, prístrojov, objektov	81,75
Všeob. služby, školenia, poistné, dane	189,75
Stravovanie	983,02
Prídel do soc. fondu	271,67
Spolu	5 614,39

V kontrolovanom období boli v školskom klube detí zamestnaní traja zamestnanci. Z toho dvaja v úväzku 37,5 hod./ týždeň a jeden zamestnanec v úväzku 22 hod./ týždeň. K vyúčtovaniu prevádzkových nákladov boli kontrole predložené pokladničné doklady, faktúry a výpisy z účtov. Jednotlivé výdavky sa týkali napr. nákupu kancelárskych potrieb, pomerných výdavkov za účtovníctvo, servis či revízie bezpečnostných a ostatných zariadení. Pre takéto rozúčtovanie nákladov (energie, služby, servis zariadení,...) týkajúcich sa celej budovy medzi jednotlivé strediská má škola vypracovanú Vnútroorganizačnú smernicu č. 1/2014 Zásady vnútroorganizačného rozúčtovania spoločných nákladov. Z uvedeného čerpania finančných prostriedkov vyplýva, že suma poskytnutá na mzdy a prevádzkové náklady pre školský klub detí vo výške 48 532,26 € nebola prijímateľom dotácie vyčerpaná v plnej výške, a teda rozdiel vo výške 354,55 € ako nevyčerpaná časť dotácie bol podľa ustanovení §5 VZN č. 9/2009 vrátený na účet obce k 31.12.2019. Finančné prostriedky týkajúce sa použitia dotácie na krytie prevádzkových výdavkov pre školský klub detí, ktoré boli vykázané pri zúčtovaní dotácie vo

výške 48 532,26 €, boli použité efektívne a účelne. Finančné prostriedky boli použité na krytie prevádzkových výdavkov a mzdových výdavkov v súlade s VZN č. 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území Obce Sučany.

Opis zistených nedostatkov a návrhy odporúčaní alebo opatrení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku

Kontrolou bolo zistené nedodržanie postupu ustanoveného § 3 ods. 3 VZN č. 9/2009, podľa ktorého škola po pridelení dotácie poskytnutú dotáciu rozpisuje na jednotlivé účtovné položky a rozpis predloží na Obecný úrad Sučany, keď daný rozpis nebol obci doručený. Z uvedeného v rámci kontroly vyplynulo, že je potrebné prehodnotiť celý proces schvaľovania, pridelenia a zúčtovania dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení. Zmeny by sa konkrétne mali týkať podávania žiadosti o poskytnutie dotácie, výpočtu výšky dotácie (zrušenie koeficientu a zohľadnenie aktuálnych potrieb podľa rozpočtu uvedeného v žiadosti) ako aj vyúčtovania dotácie, ktoré by postačovalo predložiť jedenkrát ročne po celkovom vyčerpaní dotácie

V rámci kontroly bolo na základe predloženého čerpania schváleného rozpočtu tiež zistené, že napriek predchádzajúcim upozorneniam nedochádza zo strany externého účtovníka pre základnú školu k pravidelnému sledovaniu čerpania rozpočtu, čo má za následok prekračovanie schváleného rozpočtu v rôznych položkách (napr. kategória 610 – mzdy: upravený rozpočet pre ŠKD vo výške 25 978 €, čerpanie vo výške 31 808,63 €). Tým dochádza k porušeniu ustanovenie § 19 ods. 4, Zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého je štatutárny orgán subjektu verejnej správy povinný zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy. Takýmto konaním dochádza k použitiu verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, a teda k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov, a následnému porušeniu finančnej disciplíny podľa §31 ods. 1 písm. b). predmetného zákona. Aby do budúca nedochádzalo k uvedenému konaniu, je potrebné opätovne dôrazne upozorniť externého účtovníka základnej školy na porušovanie predmetných zákonných ustanovení a zabezpečiť pravidelné konzultácie ohľadom čerpania rozpočtu s hlavnou účtovníčkou obce.

Návrh správy na oboznámenie bol kontrolovanému subjektu doručený: 21.9.2020

Podanie námietok kontrolovaným subjektom k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam alebo k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a spôsob vysporiadania týchto námietok

Kontrolovaný subjekt podal k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam alebo k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy nasledovné vyjadrenie:

I. „Čerpanie schváleného rozpočtu:

I „, ... napriek viacerým predchádzajúcim upozorneniam nedochádza zo strany externého účtovníka k pravidelnému sledovaniu čerpania rozpočtu, čo má za následok prekračovanie schváleného rozpočtu v rôznych položkách...“

Daný nedostatok bol spôsobený externým účtovníkom, ktorý si v minulosti čerpanie dotácií poskytovaných zriaďovateľom na originálne kompetencie vzájomne kontroloval a porovnával s hlavnou účtovníčkou obce (p. Ligačová). So všetkými zmenami rozpočtu sme boli oboznámení, p. Ligačová informovala i externého účtovníka Ing. Repela. Vzhľadom na jej nečakaný náhly odchod sa situácia pochopiteľne zmenila. Od septembra sa zákonom zvýšili platy pedagogických zamestnancov a teda aj vychovávateľiek ŠKD, preto bolo potrebné navýšiť plánovaný rozpočet v položke miezd. V domnienke, že všetko funguje ako predtým, sme nežiadali zmenu rozpočtu v kategórii 610, a tým vinou z našej strany k zmene rozpočtu nedošlo. Potrebné finančné prostriedky na mzdy boli čerpané z kategórie 630 tovary a služby. Celková dotácia však nebola prečerpaná. Externý účtovník bol **dôrazne** upozornený na dodržiavanie predmetných zákonných ustanovení ako aj na potrebu pravidelných konzultácií s hlavnou účtovníčkou obce ohľadom čerpania a zmeny rozpočtu .

1. Nedodržanie postupu v zmysle § 3 ods. 3 VZN č. 9/2009:

1. „Kontrolou bolo zistené nedodržanie postupu ustanoveného § 3 ods.3 VZN č.9/2009, podľa ktorého škola po pridelení dotácie poskytnutú dotáciu rozpíše na jednotlivé účtovné položky a rozpis predloží na Obecný úrad Sučany, keď daný rozpis nebol obci doručený.“

Škola v minulosti zasielala rozpočet podrobne rozpísaný na jednotlivé účtovné položky, avšak po kontrole vtedajšieho kontrolóra Ing. Plžika, nám bolo odporučené nerozpisovať tento podrobne. Z tohto dôvodu sme zasielali len rozpis s položkami 610, 620, 630 (mzdy, poisťné a tovary a služby). Nevieť v akom zmysle mám rozumieť „po pridelení dotácie“. Ak je to informačný list z OcÚ, v ktorom nám je oznámené, že na náš účet boli zaslané finančné prostriedky na ŠJ a ŠKD, tak je pravdou, že sme následne nezaslali rozpis rozpočtu na jednotlivé účtovné položky. Do budúca pre zlepšenie

vzájomnej spoluprácu bude pre obe strany dobré, keď oznámenie o pridelení dotácii bude zaslané oficiálnym listom.

Záver

K ostatným zisteným pripomienkam a nedostatkom, ku ktorým som sa vyššie nevyjadřila, nemám pripomienky. Zodpovední zamestnanci boli poučení a upozornení na zistené nedostatky, externý účtovník bol so správou oboznámený a dôrazne upozornený na dodržiavanie potrebných zákonných ustanovení vrátane VZN č. 9/2009. Bol opätovne požiadaný o pravidelné čerpanie rozpočtu a upozornenie štatutárneho zástupcu školy na všetky závažné skutočnosti ohľadom čerpania rozpočtu.

Ako sa uvádza v správe z kontroly, je potrebné prehodnotiť celý proces schvaľovania, pridelovania a zúčtovania dotácií na originálne kompetencie obce.“

Zoznam príloh preukazujúcich nedostatky

- Čerpanie rozpočtu 1.1.2019 – 31.12.2019 pre školskú jedáleň
- Čerpanie rozpočtu 1.1.2019 – 31.12.2019 pre školský klub detí
- VZN č. 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení na území obce Sučany
- Dodatok č. 9 k VZN č. 9/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení na území obce Sučany

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

.....31.12.2020.....

Správa bola vypracovaná dňa: 1.10.2020

Správu vypracovala:

Mgr. Žuchová Lenka, hlavná kontrolórka obce

.....

Správa bola za kontrolovaný subjekt prevzatá dňa 1.10.2020:

Mgr. Marta Lamošová, riaditeľka ZŠ SNP Sučany

.....

Mgr. Eva Belicová, prednostka OcU

.....

Martin Rybár, starosta obce

.....